

Lahti

Tervetuloa keskustelemaan

Lahden suunta 2021-2025

Luonnosvaiheen asukastilaisuus 9.5.2023

12.5.2023

Yleiskaava-arkkitehti Johanna Sääksniemi

Rakentavan keskustelun pelisäännöt

- Kysymyksille ja kommenteille on jätetty aikaa esitysten jälkeen. Kysymyksiä voi esittää koko tilaisuuden ajan Teamsin chatissa, ja niihin vastataan tilaisuuden lopussa.
- Pidetään puheenvuorot tiiviinä, jotta kaikilla on mahdollisuus kertoa mielipiteensä. Ei puhuta muiden päälle, vaan odotetaan omaa vuoroa.
- Pyydä puheenvuoroa nostamalla käsi.
- Teams-osallistujat: pidä mikrofoni ja kamera pois päältä, kun et ole puheenvuorossa.
- Tilaisuus tallennetaan ja se julkaistaan verkossa. Tallenne on nähtävissä 14 vrk ajan. Yleisökysymykset leikataan pois julkaistavasta tallenteesta.

Illan ohjelma ja esityksen sisällöt

- Mikä on Lahden suunta?
- Miten työ etenee ja milloin voi osallistua?
- Lahden yleiskaava 2035 ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma 2021-2025 – keskeiset teemat ja uudet sisällöt
- Kysymyksiä ja keskustelua esitysten jälkeen.

Lahden suunta yhdistää ainutlaatuisella tavalla maakäytön, liikenteen ja liikkumisen suunnittelua.

- Jatkuva nelivuotinen prosessi
- Visioi kaupungin strategian pohjalta tulevia maankäytön, liikenteen ja liikkumisen ratkaisuja.
- Käsittää Lahden yleiskaavan ja kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman valmistelun.

YLEISKAAVA ON STRATEGIAN KUVA

- Koko kaupungin yleispiirteinen maankäytön ja liikenneverkon suunnitelma
- Osoittaa, missä eri toiminnot, kuten palvelut, elinkeinot, asuminen sijaitsevat
- Saa valtuuston päätöksellä lainvoiman

KESTÄVÄN KAUPUNKI- LIKKUMISEN OHJELMA TOTEUTTAA STRATEGIAA

- Pohjautuu strategiaan ja on kaupungin yhteinen asia
- Visio, tavoitteet ja toimenpiteet kestäväälle liikkumiselle kaupunkialueella
- KAIKKI kulkumuodot mukana suunnittelussa

FYYSINEN YMPÄRISTÖ

VIISAAT VALINNAT

2022-2023 luonnosvaihe: Nyt on aika kertoa mielipiteesi

- Lahden suunta 2021-2025 -luonnos tulossa kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn ennen kesätaukoa ja nähtäville.
- Nähtävillä olon aikana saadaan työstä viranomaisten lausunnot sekä asukkaiden ja toimijoiden mielipiteet ja päästään syksyllä valmistelemaan ehdotusta niiden pohjalta.
- Työpaja kumppanuuspöydille 29.4.2023
- Asukastilaisuudet 9.5 ja 11.5

HORISONTTEJA HYVÄLLE ELÄMÄLLE

Lahdessa on hyvä
viettää aktiivista,
mielekästä elämää
jokaisessa elämän
vaiheessa.

RAJATTOMAT REITIT MENESTYÄ

Lahti tarjoaa jokaiselle
yksilöllisiä mahdollisuuksia
opiskella, työllistyä ja
edetä elämässään.

HIILINEUTRAALI 2025

USKALLAMME KUROTAA KORKEALLE

Lahti on innostava ja
palveleva kaupunki,
joka uudistuu
rohkeasti kokeilemalla.

LAHTI
TEHTY KESTÄVÄKSI

Valmistuneisiin selvityksiin ja muihin aineistoihin voi tutustua tarkemmin Lahden suunnan nettisivuilla

- Luonnosvaiheen alta löytyvät tuoreimmat selvitykset: <https://www.lahti.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/strategia-ja-kehittaminen/lahden-suunta/>
- Blogitekstejä voi lukea yleiskaavoituksen pääsivulta: <https://www.lahti.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaupunkiympariston-suunnittelu/yleiskaavoitus/>
- Lisäksi muutamia selvityksiä on viimeistelyyn alla ja ne valmistuvat julkaisukuntoon kevään aikana

Monta kaavakarttaa ja kaavakarttojen uudet sisällöt

- 1 Kestävä yhdyskuntarakenne
- 2 Kulttuuriympäristö
- 3 Luonnonympäristö
- 4 Kiertotalous
- 5 Kestävä liikkuminen

Kartta 1: Kestävä yhdyskuntarakenne

- Kaikki maankäyttömuodot alueina mm. asuminen, palvelut, elinkeinoelämä, keskusta-alueet, virkistys, maa- ja metsätalous, vesialueet
- Pääliikenneverkko
- Osayleiskaavojen rajaukset ja rantavyöhyke

Uusia strategiset merkintöjä:

- Palvelukeskittymät (15 minuutin kaupunki)
- Kaupunkipientialovyöhykkeet

Muutokset, uudet avaukset ja poistoehdotukset:

mm. asuminen, elinkeinoelämä, Lehmuksen selvitysalue (SE)

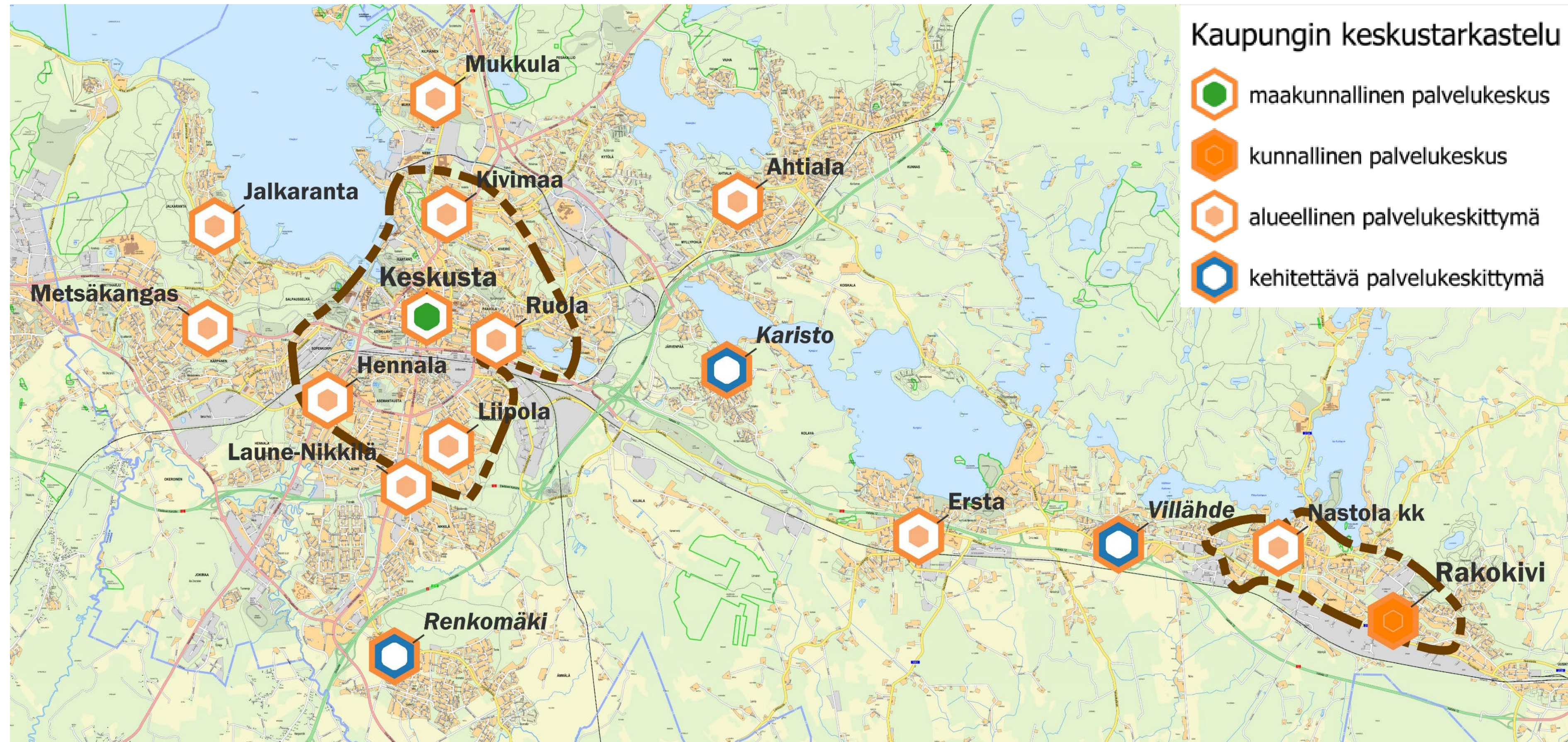

Tarjoamme viihtyisiä, turvallisia ja monipuolisia asumisen ympäristöjä.

- Uusia selvityksiä:
 - Ikäihmisten paikat ja asumisen tarpeet
 - Kaupunkipiientalojen mahdollisuudet Lahdessa
 - Asuinalueiden eriytymistarkastelu (ei julkinen)

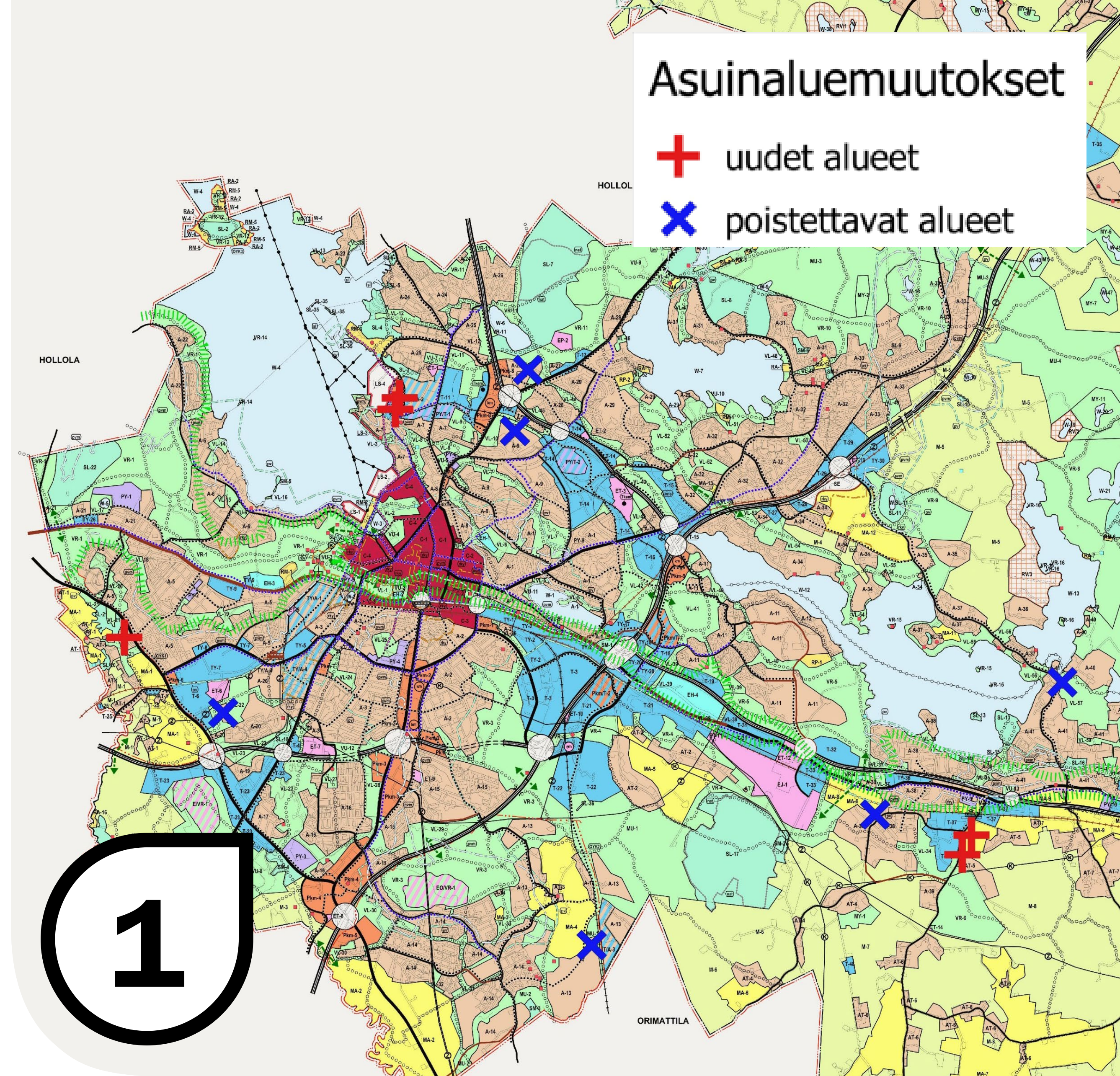
Uudet strategiset merkinnät vahvistavat Lahtea kestäväenä kaupunkina, ohjaavat kasvua ja täydennysrakentamista palvelujen ääreen sekä monipuolistavat asuntotarjontaa.

Luonnoksen valmistelussa on pohdittu muutoksia, jotka vahvistaisivat kestävämpää kaupunkirakennetta.

Asuinaluemuutokset

- +** uudet alueet
- x** poistettavat alueet

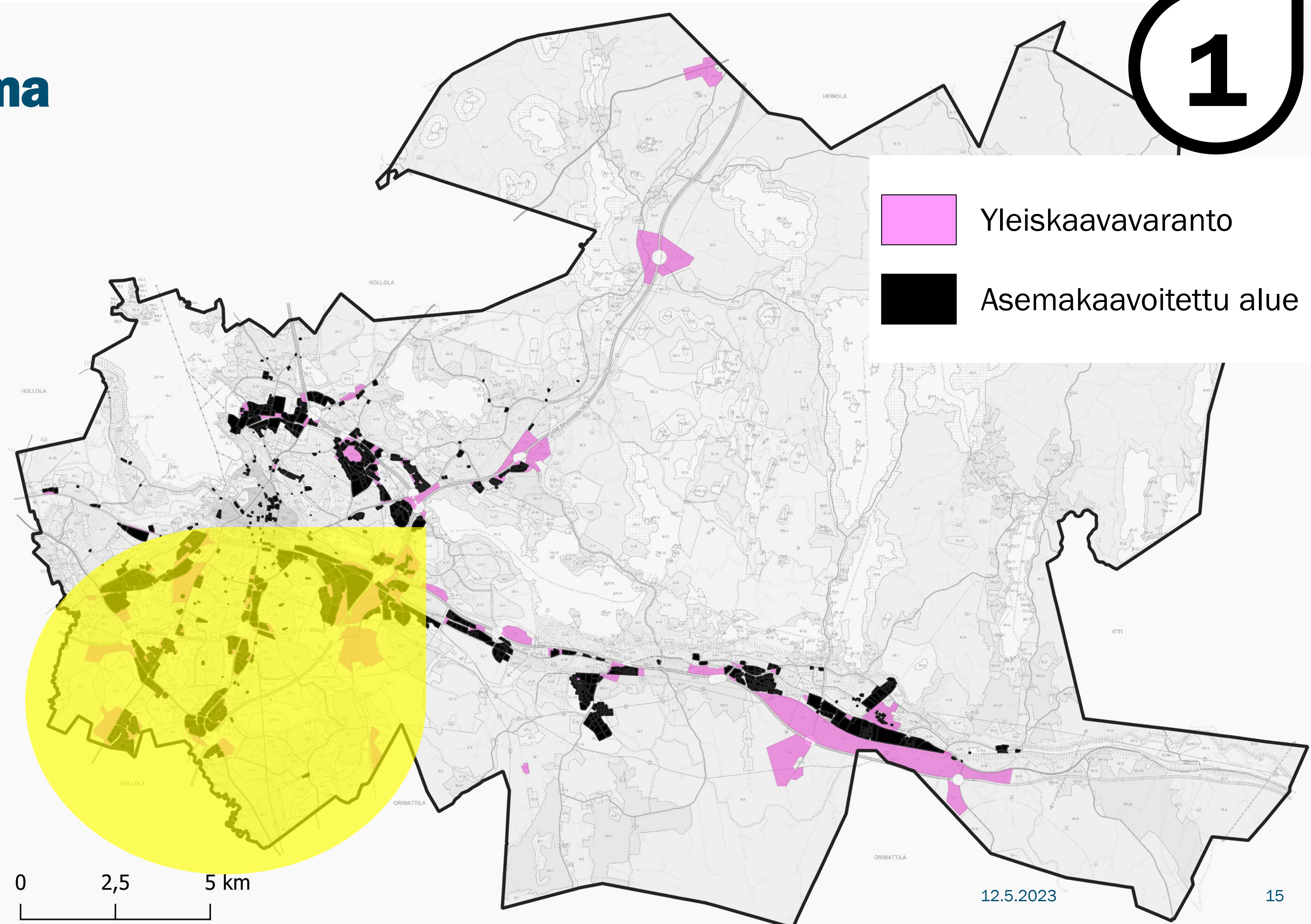
Elinkeinoelämän ja kaupan alueiden kehittäminen vahvistaa kaupungin elinvoimaa ja asukkaiden hyvinvointia.

- Uusia selvityksiä:
 - Elinkeinoelämän mahdollisuudet ja alueiden profilointi
 - Kiertotalouteen liittyvän elinkeinotoiminnan tarkastelu
 - Kiertotaloustoiminnan materiaalivirrat Lahdessa

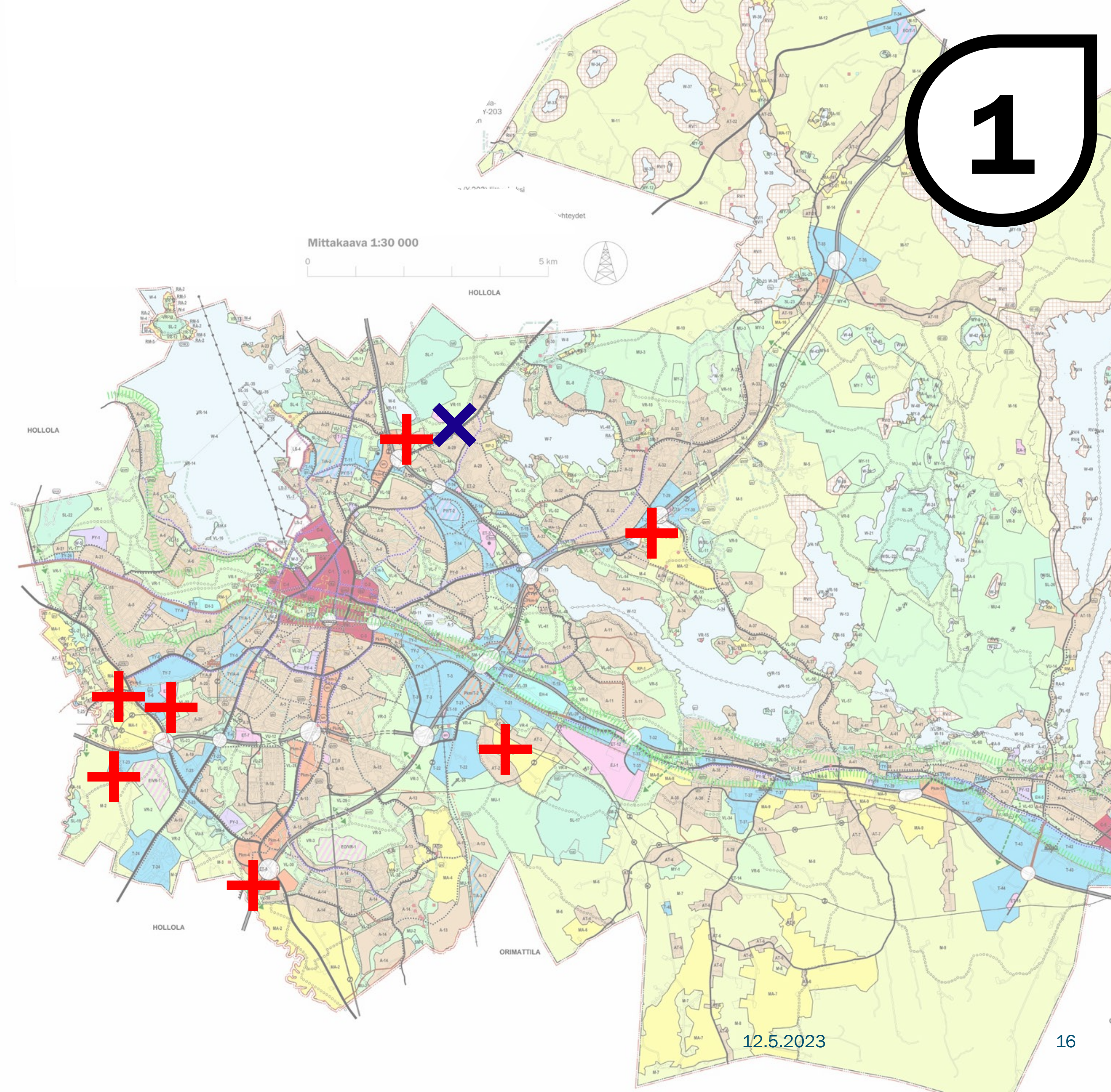
Etelän vetovoima

- Lahden suurimmat elinkeinoelämän varaukset eivät sijaitse logistisesti vetovoimaisimmalla alueella
- Alueella paljon erilaisia esteitä ja rajoitteita uusille avauksille

Suunniteltuja muutoksia: Kauppa ja elinkeinot

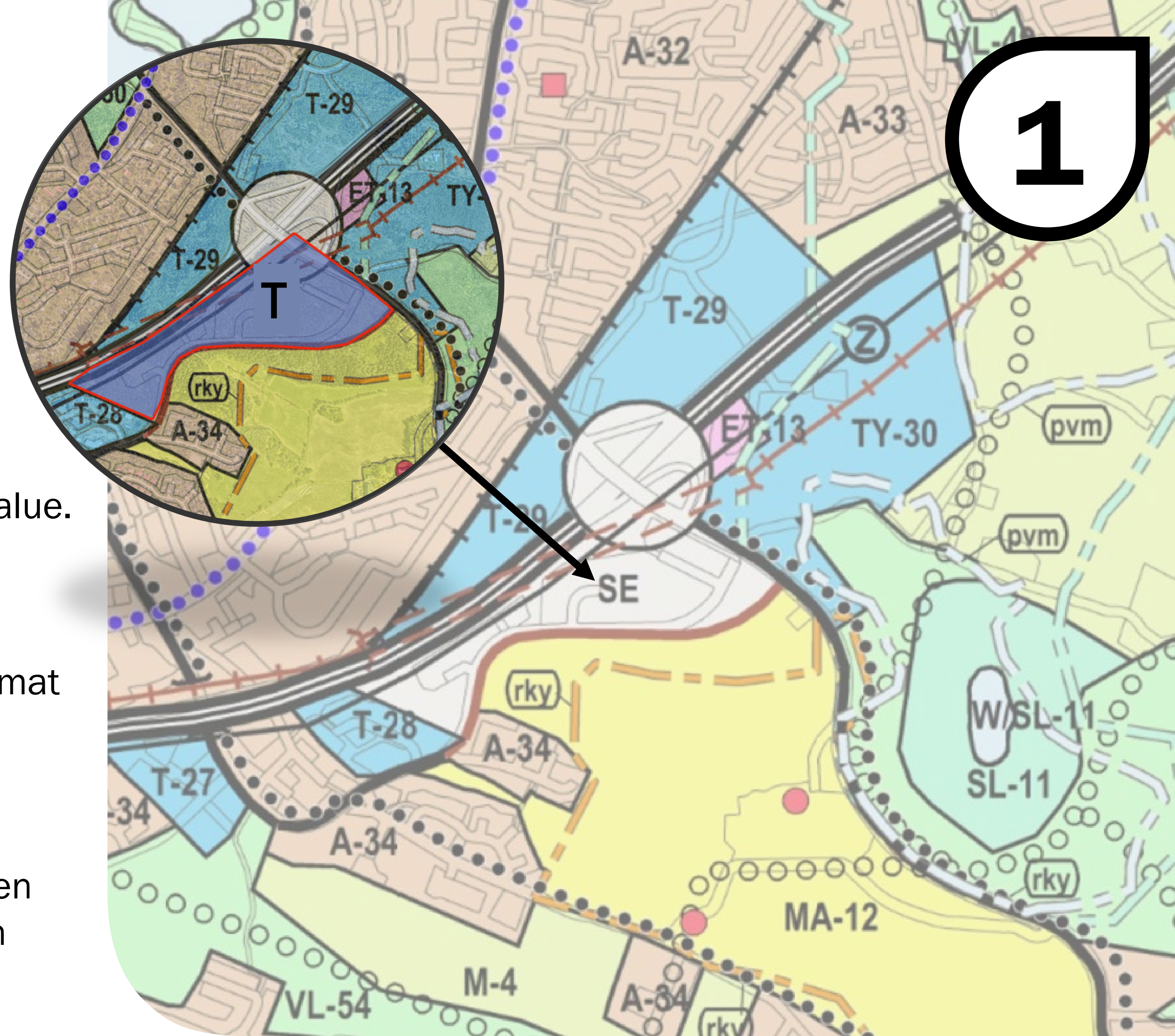
- +** uudet alueet
- ×** poistettavat alueet

Lehmuksen selvitysalue (SE)

➔ Osoitetaan elinkeinoelämän alueeksi (T)

- Maakunnallisesti merkittävä elinkeinoelämän alue.
- Eteläisellä vetovoimavyöhykkeellä sijaitsevasta Pippo-Kujalasta seuraava alue pohjoiseen.
- Alueella jonkin verran luontoarvoja. Arvokkaimmat kohteet pääosin SE-alueen ulkopuolella. Luontoarvot otetaan huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa.
- Ruukinkadun jatko edesauttaa alueen asumisen kehittämistä ja pienentää kuormitusta Ahtialan katuverkossa.

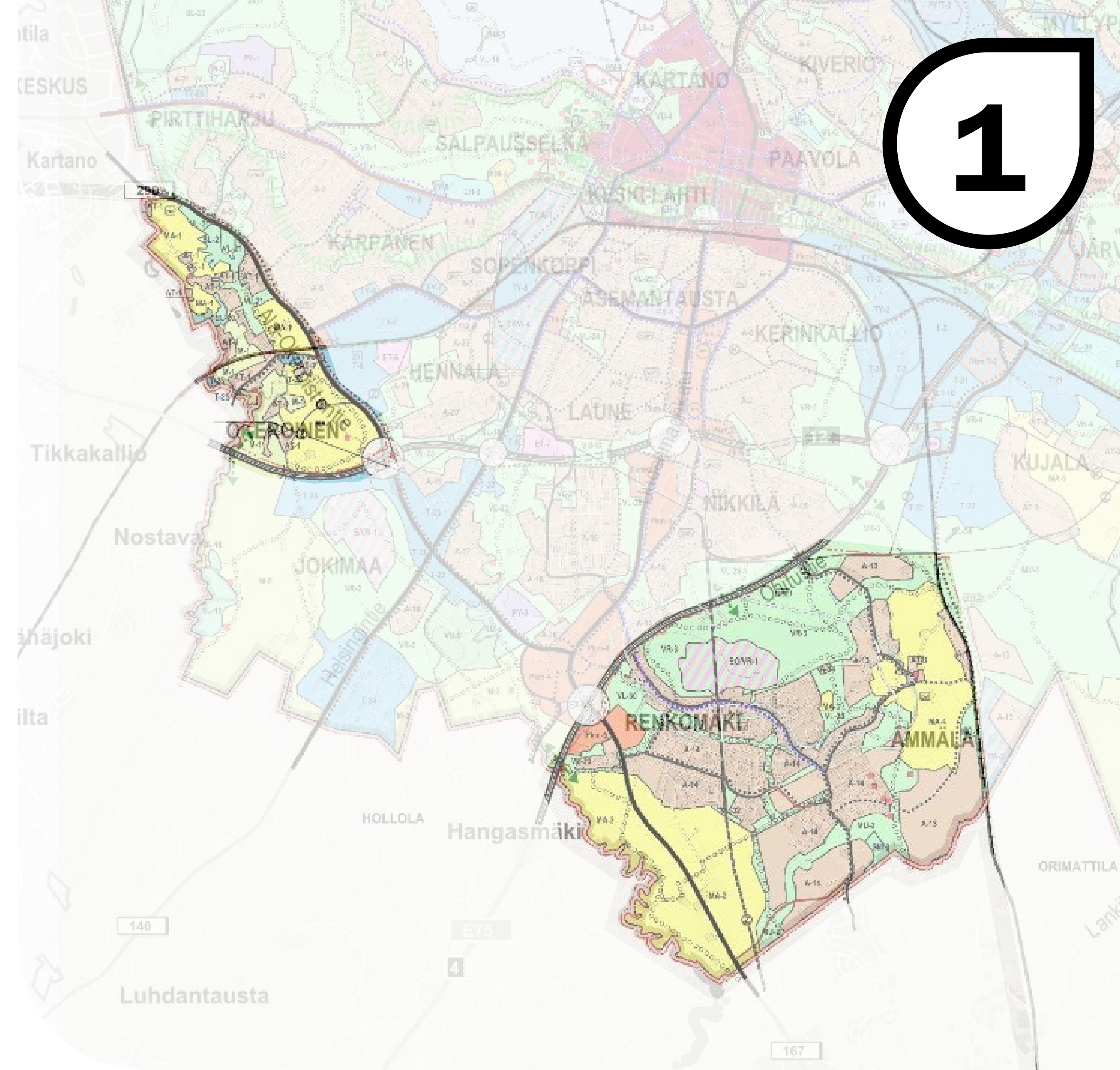
Keskustan kaavaratkaisu

- Luonnosvaiheeseen ei muuteta voimassaolevan yleiskaavan merkintöjä.
- Keskustavision 2040 laatiminen käynnistyy keväällä 2023.
- Keskustavision mahdollisesti tuottamat uudet tavoitteet tuodaan Lahden suunta työhön ja yleiskaavakartalle ehdotusvaiheessa.

Kahden vanhan osayleiskaavan poisto ja sulauttaminen osaksi koko kaupungin yleiskaavaa

- OYK1: Okeroisten kulttuurialueen osayleiskaava
- OYK2: Miekkiö-Renkomäki-Ämmälän osayleiskaava

Mitä ajatuksia kaavakartan muutokset herättävät?

Kartta 2: Kulttuuriympäristö

Arvokkaat kulttuuriympäristöt ja maisemat ovat osa Lahden vetovoimaa ja luovat pohjaa hyvinvoinnille.

- Rakennetut kulttuuriympäristöt: Harmonisointi ja päivittäminen tietokantamuotoon.
- Uusi selvitys: Paikalliset kulttuurimaisemat
- Uuden maisematiedon hyödyntäminen kaavaratkaisuissa: Uudet maisemapellot, poistuvat maisemapellot

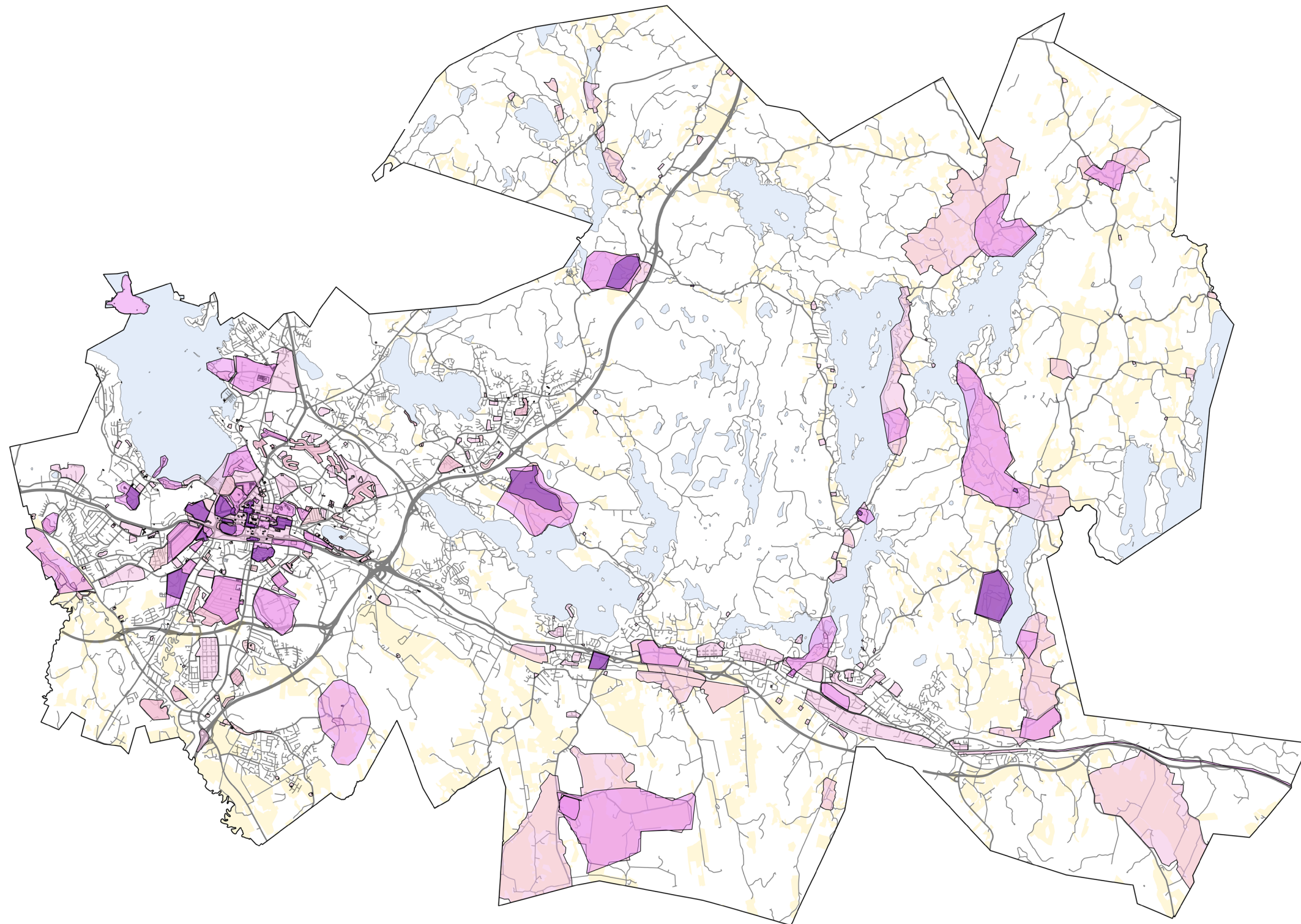
Arvokartta rakennetuista kulttuuriympäristöistä ja maisemista

- Rakennetut kulttuuriympäristöt
(3 tasoa: valtakunnallinen, maakunnallinen ja paikallinen)
- Arvokkaat maisemat
(3 tasoa: valtakunnallinen, maakunnallinen ja paikallinen)
- Muinaismuistoalueet ja -kohteet
- Maisemapellot

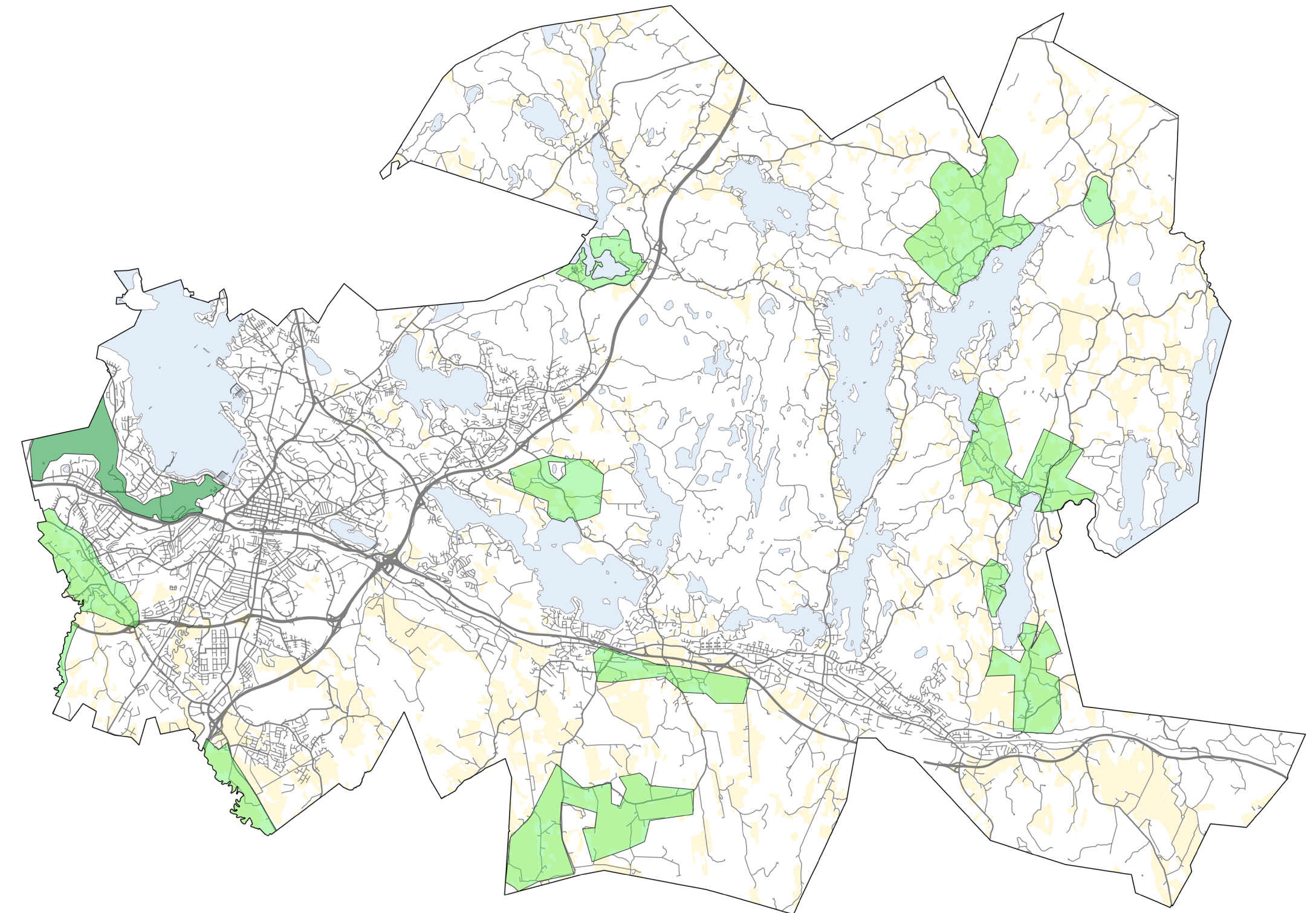
Arvokartta rakennetuista kulttuuriympäristöistä ja maisemista

2

- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)
- Maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (MARY)
- Paikallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (LaRY)

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella alueen arvoja kunnioittaen ja ominaispiirteitä vaalien.

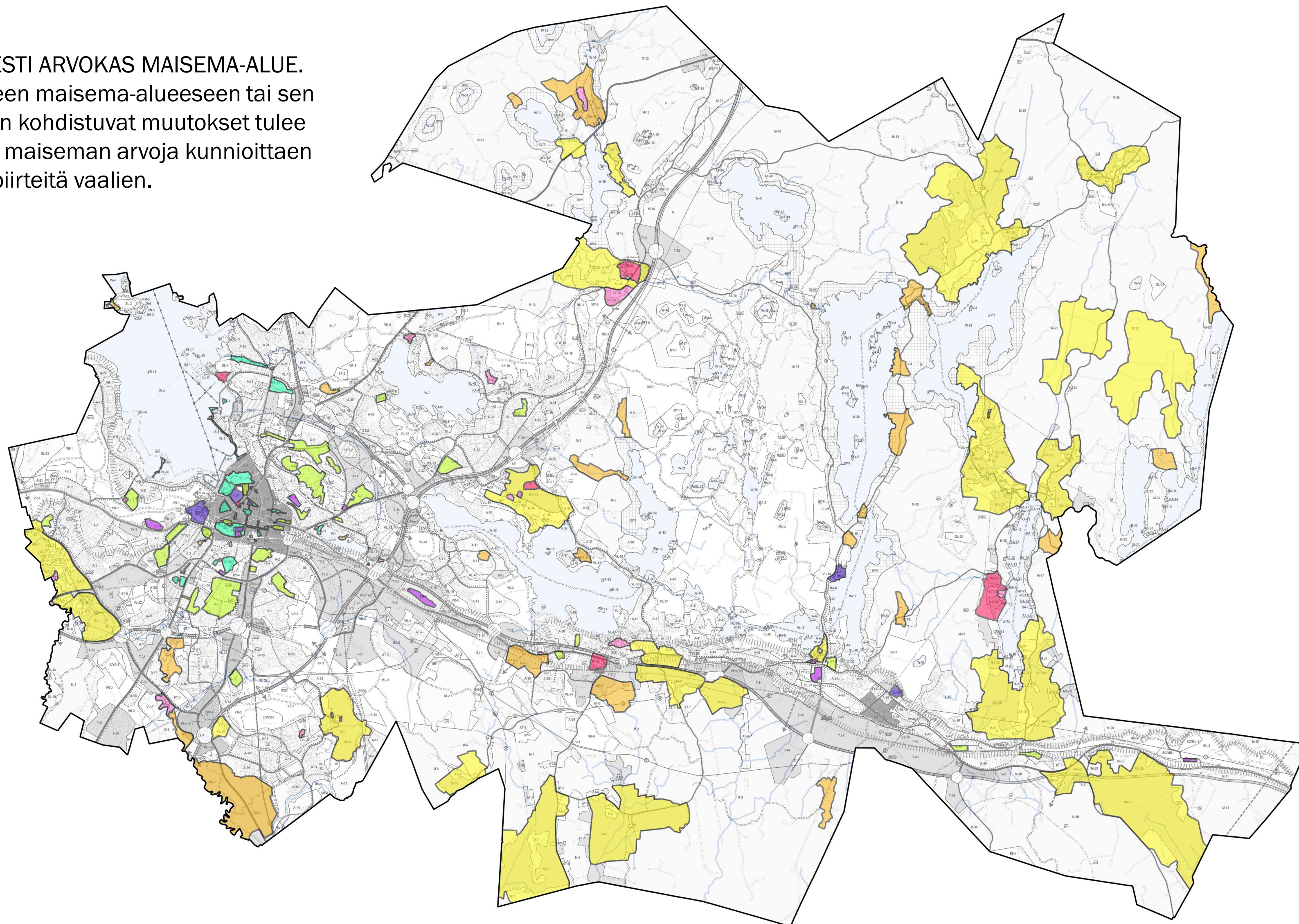
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA)
- Maakunnallisesti arvokas maisema (MAMA)

Arvokkaaseen maisema-alueeseen tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella maiseman arvoja kunnioittaen ja ominaispiirteitä vaalien.

Paikalliset kulttuurimaisemat – uusi selvitys

2

PAIKALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE.
Arvokkaaseen maisema-alueeseen tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella maiseman arvoja kunnioittaen ja ominaispiirteitä vaalien.

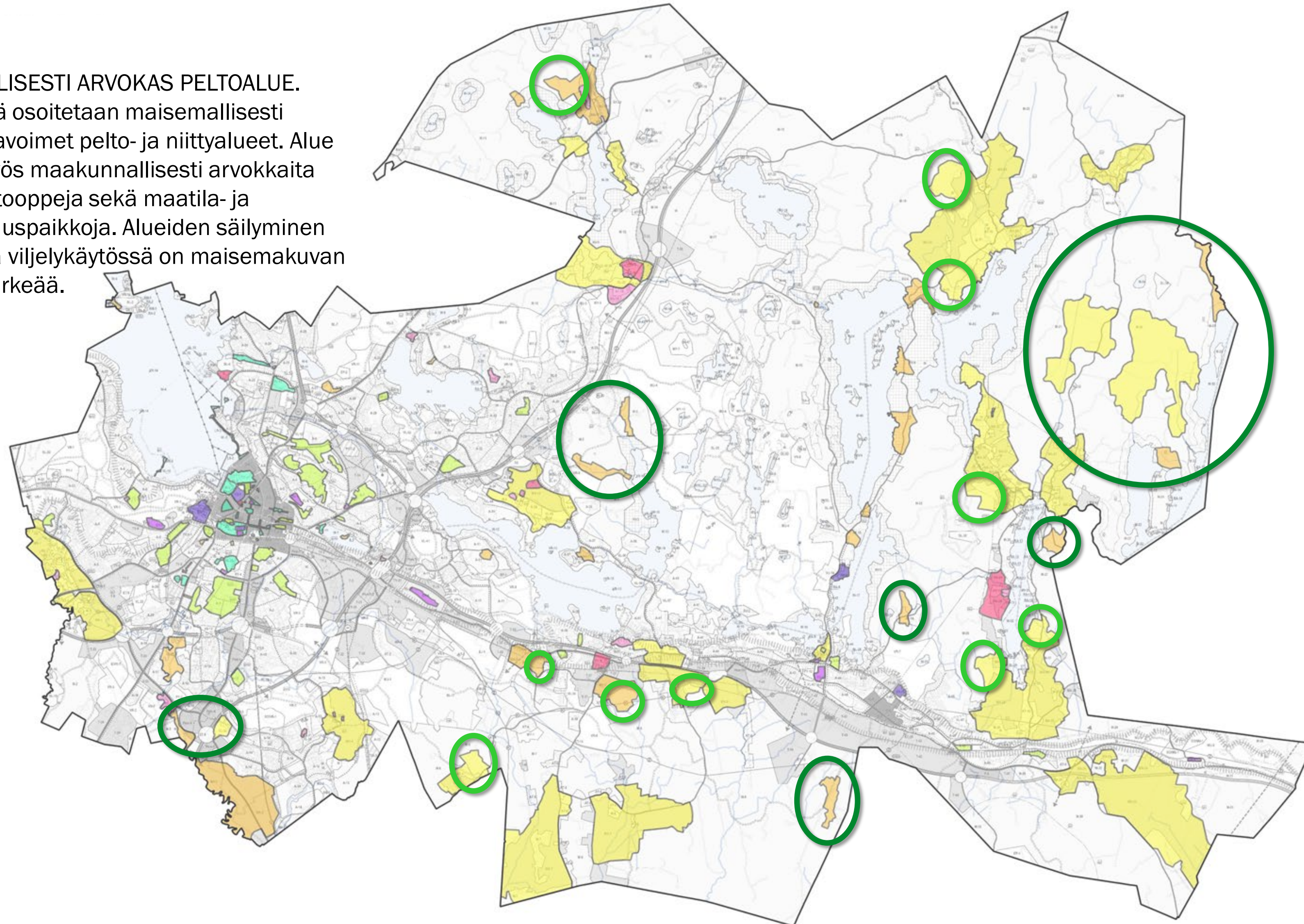
- Kylien kulttuurimaisema-kokonaisuudet
- Vanhat viljelymaisemat ja pihapiirit
- Perinneympäristöt
- Puistohistoriallisesti tai kaupunkirakenteellisesti arvokkaat viheralueet
- Yhtenäiset puutarhaimaiset pientaloalueet
- Kartanomiljöö
- Aikakaudelleen tyypilliset urheilupuistot
- Hengelliset ympäristöt

Muutokset maisemapeltoihin (MA)

2

MA

MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE.
Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatala- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimina ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

- Muutoksia maisemapeltoihin

○ Kokonaan uusia alueita:

- Miekkiö
- Renkomäen kylä
- Orrila
- Montari
- Vehkosilta
- Oulaja
- Torakallio
- Metsäkylä
- Savio
- Ohrapää
- Lehmus

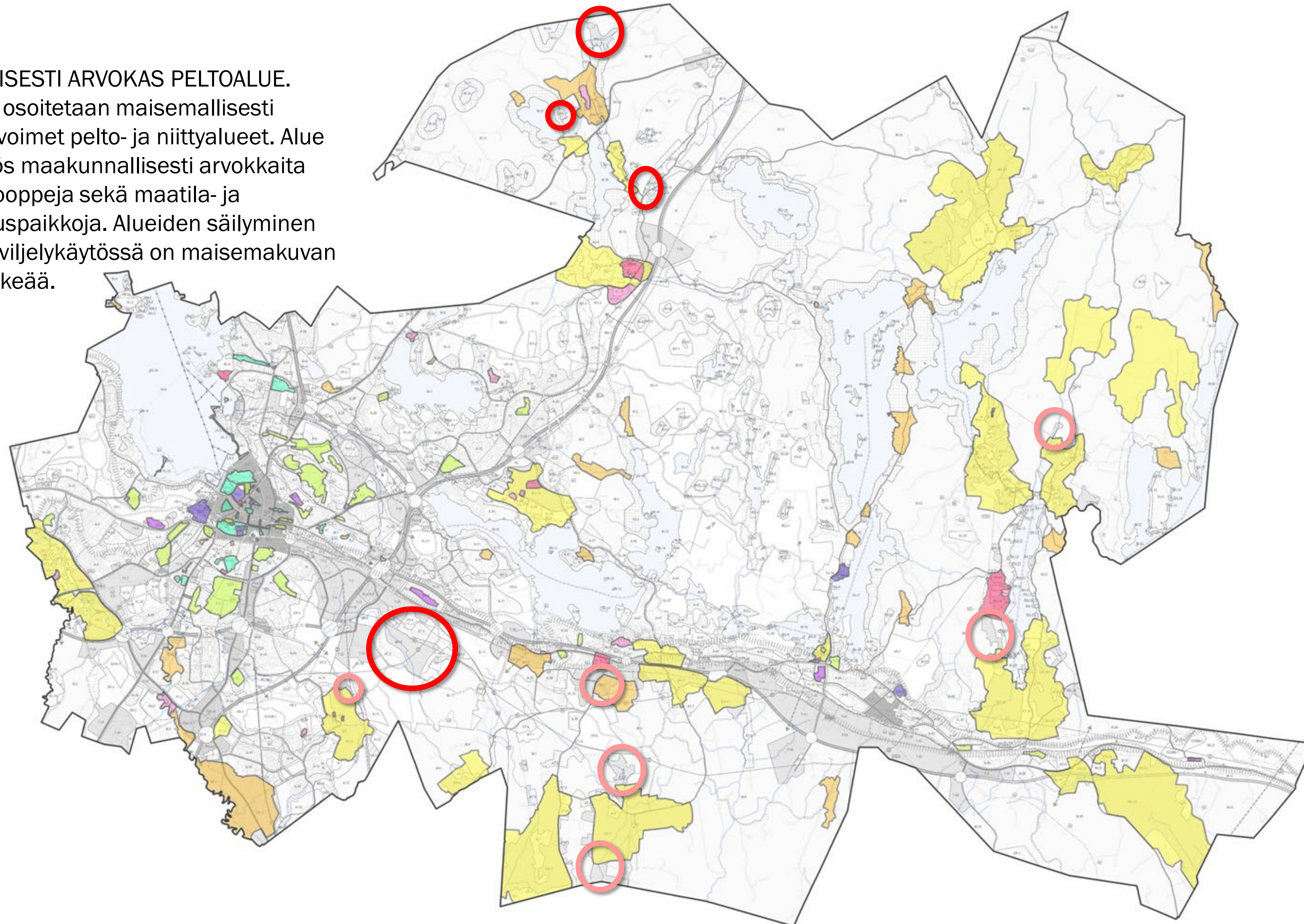
○ Rajausmuutoksia:

- Lankila
- Riiki-Konnila
- Villähde
- Haravakylä
- Uusikylä
- Immilä
- Ruuhijärvi
- Evattu

Muutokset maisemapeltoihin (MA)

MA

MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE.
Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimina ja viljelykäytössä on maisemakuivan kannalta tärkeää.

- Muutoksia maisemapeltoihin

○ Kokonaan poistuvia alueita:

- Kujala
- Tervaluoma
- Seppälä
- Mäkelä
- Oksjärvi

○ Rajausmuutoksia:

- Ämmälä
- Villähde
- Pensuo
- Uusikylä
- Arrajärvi

***Mitä ajatuksia kaavakartan
sisällöt herättävät?***

Kartta 3: Luonnonympäristö

- Virkistysalueet, maa- ja metsätalousalueet ja hautausmaat
- Natura-alueet ja luonnonsuojelualueet, ekologiset yhteydet
- Pohjavesialueet
- Tavoitteelliset ulkoilureitit ja melontareitit

Uusia merkintöjä:

- Hulevesimääräykset
- Luontotyypit, LUMO-kohteet, luonnonmuistomerkit ja metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt
- Uudet strategiset merkinnät:
 - Tärkeät ekosysteemipalvelut
 - merkittävä luontoverkosto
 - ekologisen kompensaaion merkinnät

3

Uudet hulevesimerkinnot turvaavat Lahden elinkeinoille tärkeää pohjavettä ja suojelevat hulevesitulvien aiheuttamilta vahingoilta.

Uusia merkintöjä:

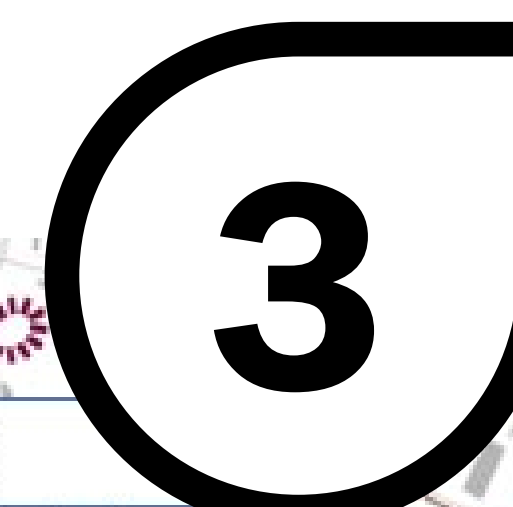
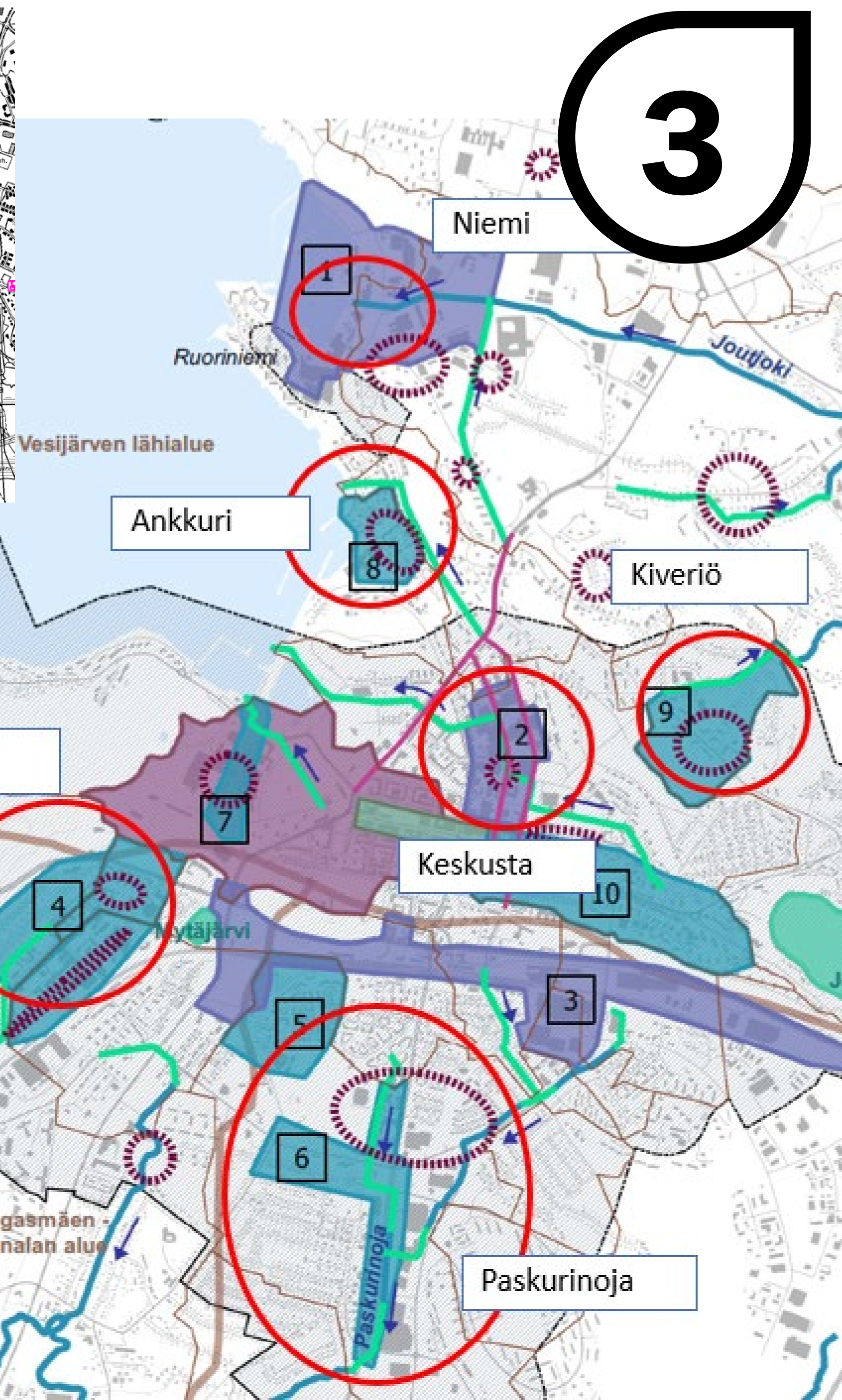
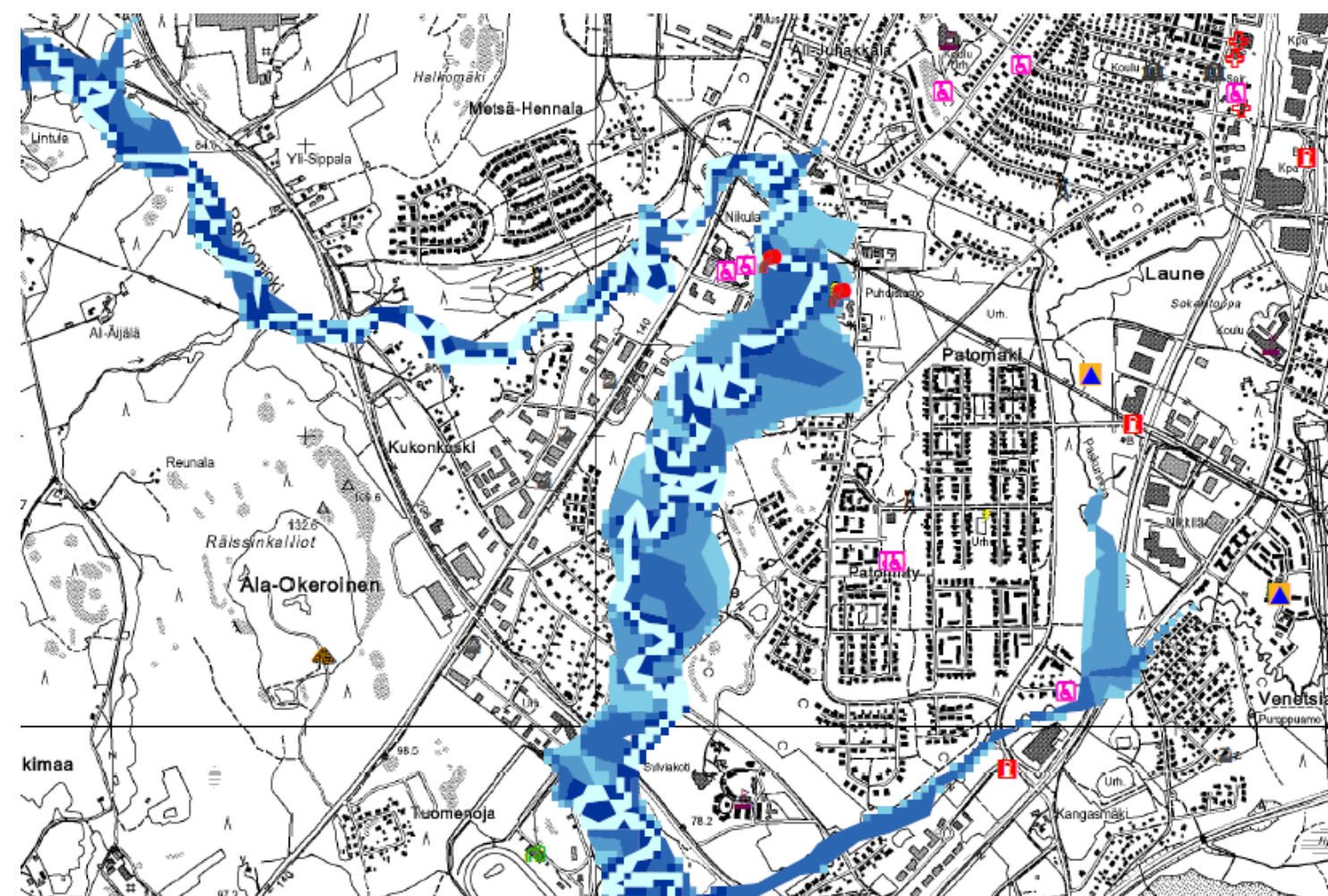
- Hulevesien hallinnan kehittämisalue
- Merkittävä kaupunkipienvärvi
- Merkittävä hulevesien purkureitti
- Vesistötulvavaara-alue
- Suunnitteluohjeet valuma-alueille

Hulevesien hallinta

Selvityksessä tunnistettuja kohteita

- Hulevesien hallinnan kehittämisaalueet
- Merkittävä hulevesien purkureitti
 - Avouimat ja hulevesiviemärit
- Vesistötulvavaara-alue

Luonnon suojelumerkinnöillä ja uusilla strategisilla luontomerkinnöillä turvataan lahtelaisen luonnon ja lahtelaisten hyvinvointia.

- Uusi selvitys: Arvokkaat luontotyytit
- Uuden luontotiedon esittäminen kaavassa:
 - Arvokkaat luontotyytit ja LUMO-kohteet
 - Luonnonmuistomerkit
 - Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt
 - Vesilain suojellut vesiluontotyytit

Luonnon suojelumerkinnöillä ja uusilla strategisilla luontomerkinnöillä turvataan lahtelaisen luonnon ja lahtelaisten hyvinvointia.

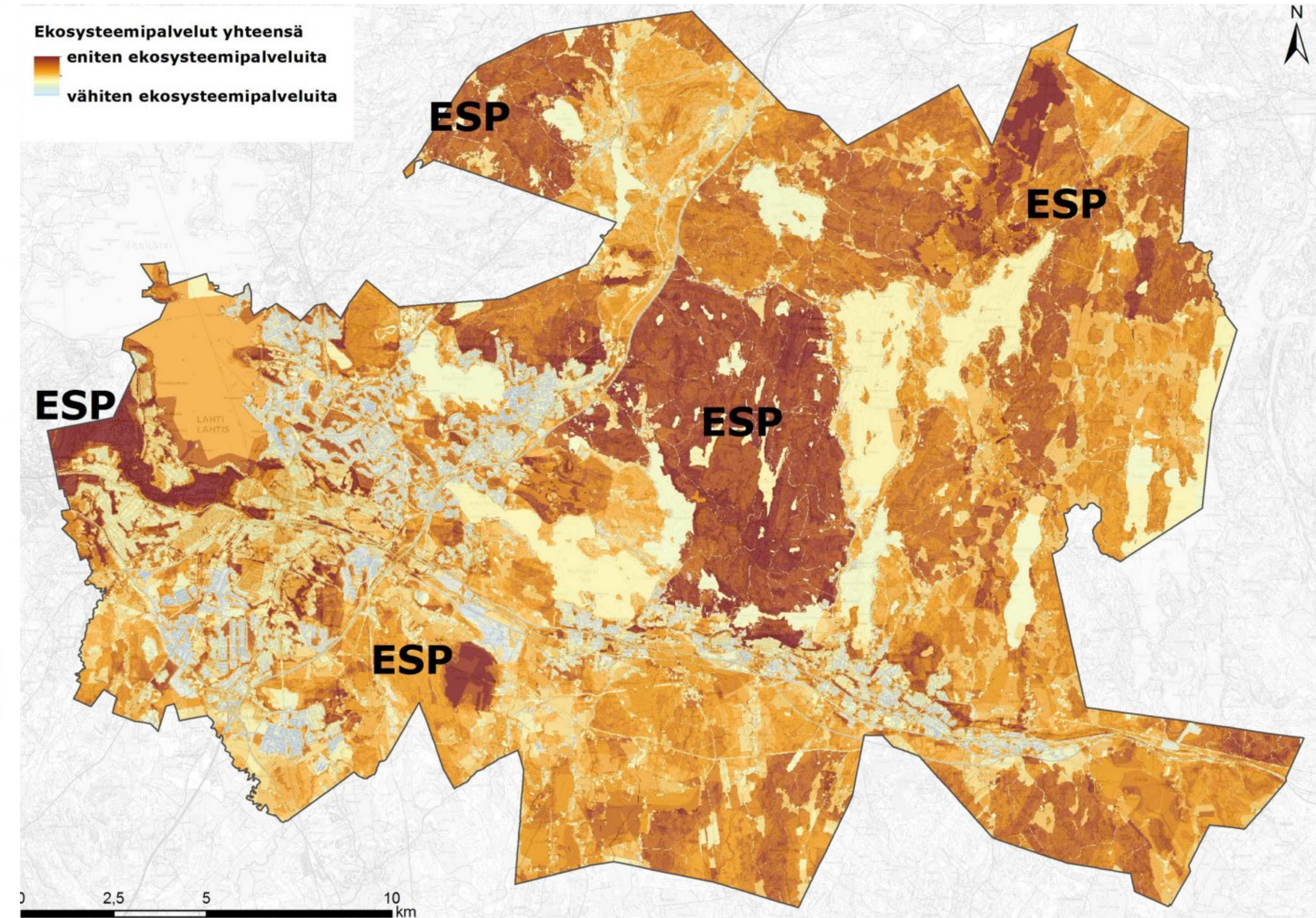
Uusia strategisia merkintöjä:

- Merkittävä luontoverkosto
- Tärkeä ekosysteemipalvelu
- Ekologisen kompensaaation merkinnät

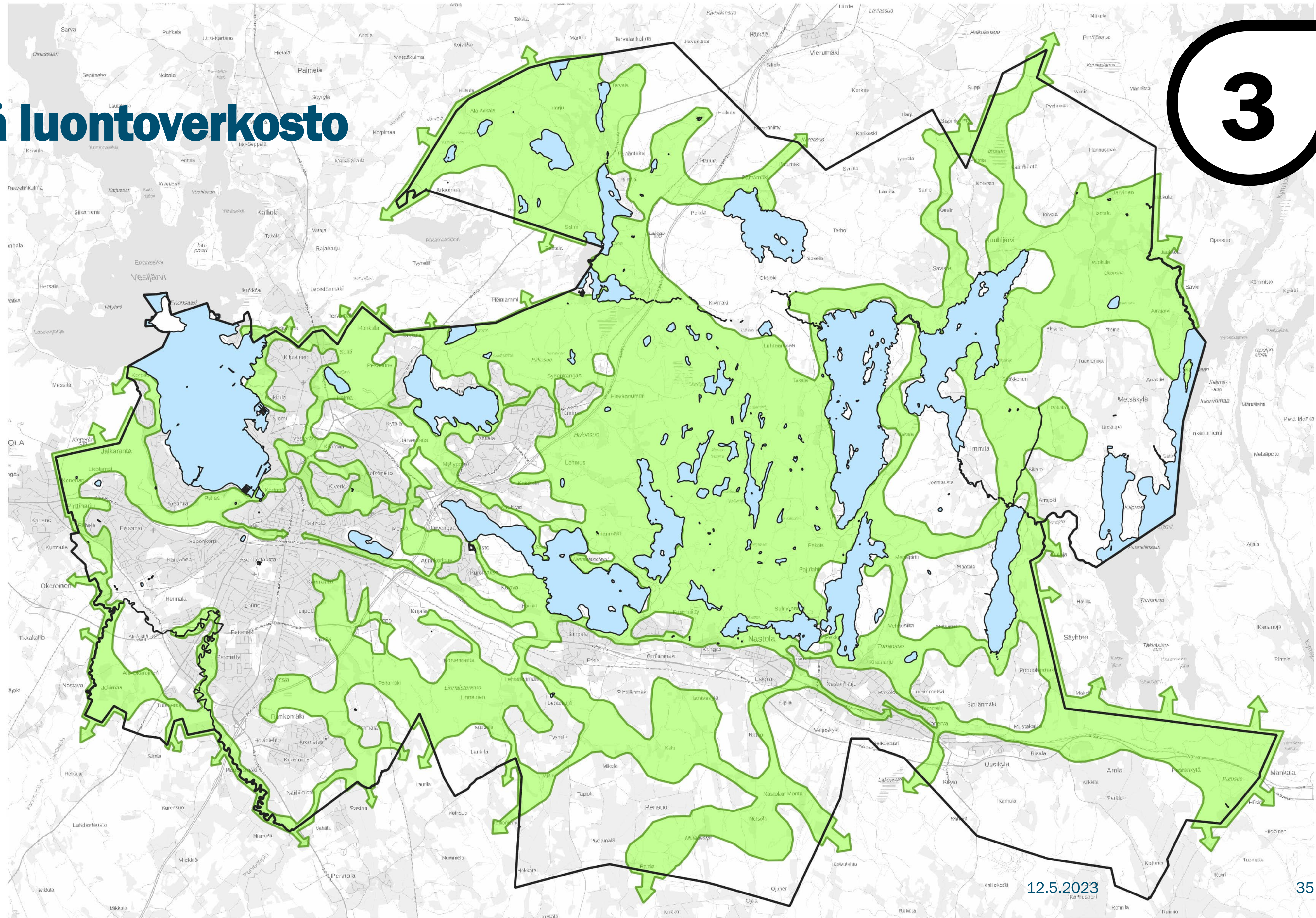
Tärkeä ekosysteemipalvelu

3

Merkittävä luontoverkosto

3

An aerial photograph of a lush green forest. A stream flows through the center, with a wooden bridge crossing it. The trees are dense and vibrant green, with some patches of lighter green grass or moss visible along the stream banks.

Mitä mieltä olet luontoteeman uusista määräyksistä?

Kartta 4: Kiertotalous

- Voimalinjat yms. kunnallistekniset verkostot
- Erityisalueet mm. yhdyskuntateknisen huollon alueet, jätteenkäsittelyalueet, maa-ainesten otto- ja vastaanottoalueet

Uusia merkintöjä:

- Maa-aineisten kiertoon liittyvät merkinnät
- Uusiutuvan energian merkinnät

Mahdollistaa maa-ainesten oikea-aikaisen kierron toteuttamista hankkeissa, mikä vähentää päästöjä sekä säästää luonnonvaroja ja luontoa, pitkällä aikavälillä myös kustannussäästöjä

Maa-ainesten kiertoon liittyvät merkinnät:

- Tukitoimintoalueet:
 - Esirakentaminen/väliavarastointi
 - Massalogistiikka/jalostaminen
- Kaivumaiden potentiaaliset hyötykäyttökohteet (Meluntorjunta)

Mahdollistaa vihreää siirtymää energiamerkintöjen osalta ja turvaa energian tuotantoa kasvavan kaupungin ja elinkeinojen tarpeisiin.

Uusiutuvan energian merkinnät

- Aurinkoenergian tuotannon selvityskohde
- Tuulivoiman tuotannon selvityskohde

Mitä ajatuksia kaavakartan sisällöt herättävät?

Kartta 5: Kestävä liikkuminen

- Tieliikenneverkko
- Rataverkko ja raideliikenteen seisakkeet
- Pyöräilyn tavoitteelliset pää- ja aluereitit

Uusia merkintöjä:

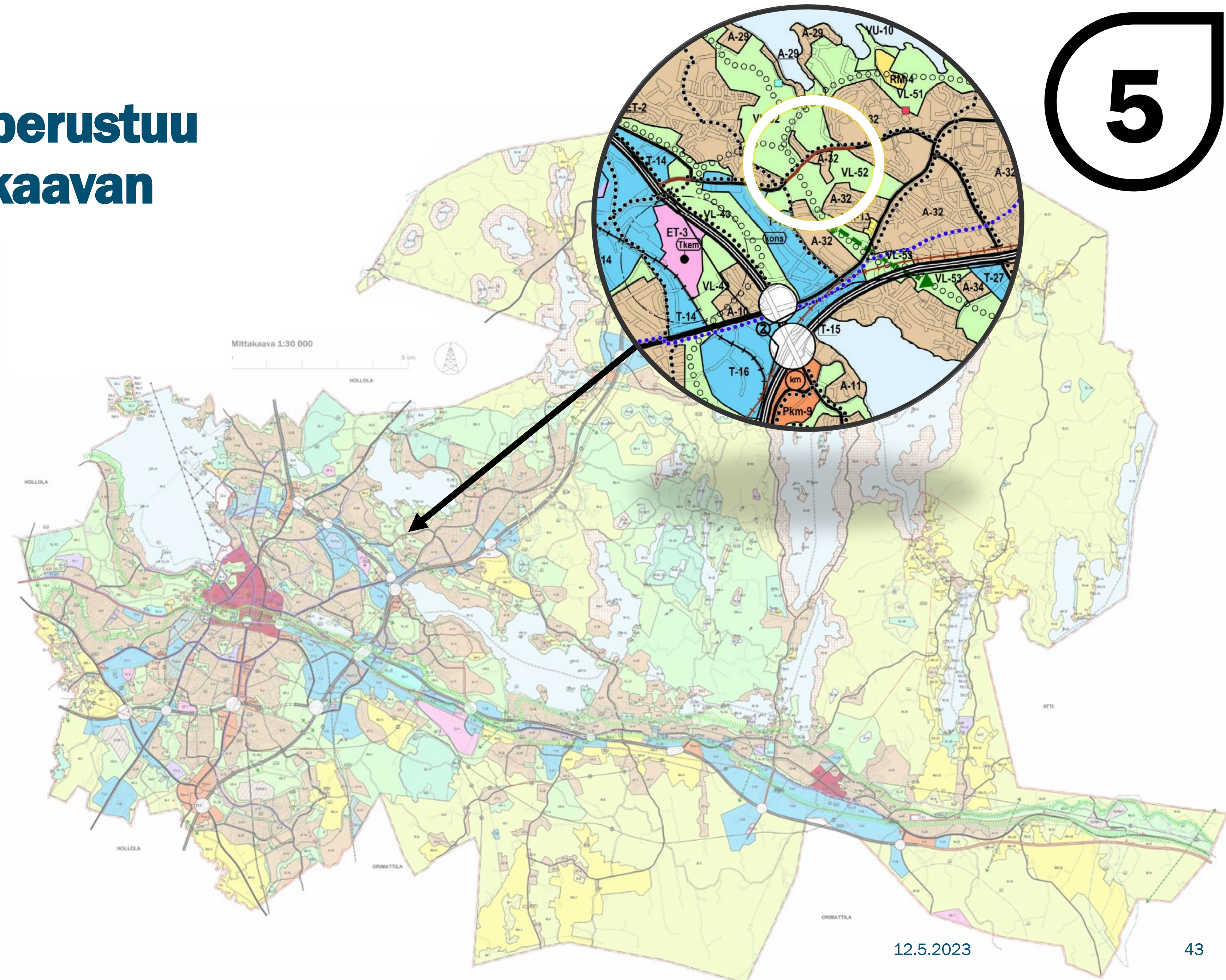
- Kävelyn tavoitteellinen laatureitti
- Keskeinen joukkoliikennekäytävä
- Joukkoliikenteen saavutettavuusvyöhykkeet
- Varaukset raskaan liikenteen vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfralle

Pääliikenneverkko perustuu lainvoimaisen yleiskaavan ratkaisuun.

- Katuverkon tarkastelu
- Ahtialan Selkätie

→ Vaikutukset arvioidaan
liikennemallilla

5

 Nykyinen asema

 Uusi asema

 Selvitystarve raskaan liikenteen vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelulle

+++ Kävelyn laatureitti

Pyöräilyn pääverkko

••• Pyöräilyn tavoitteellinen pääreitti

••• Pyöräilyn tavoitteellinen aluereitti

Joukkoliikenne

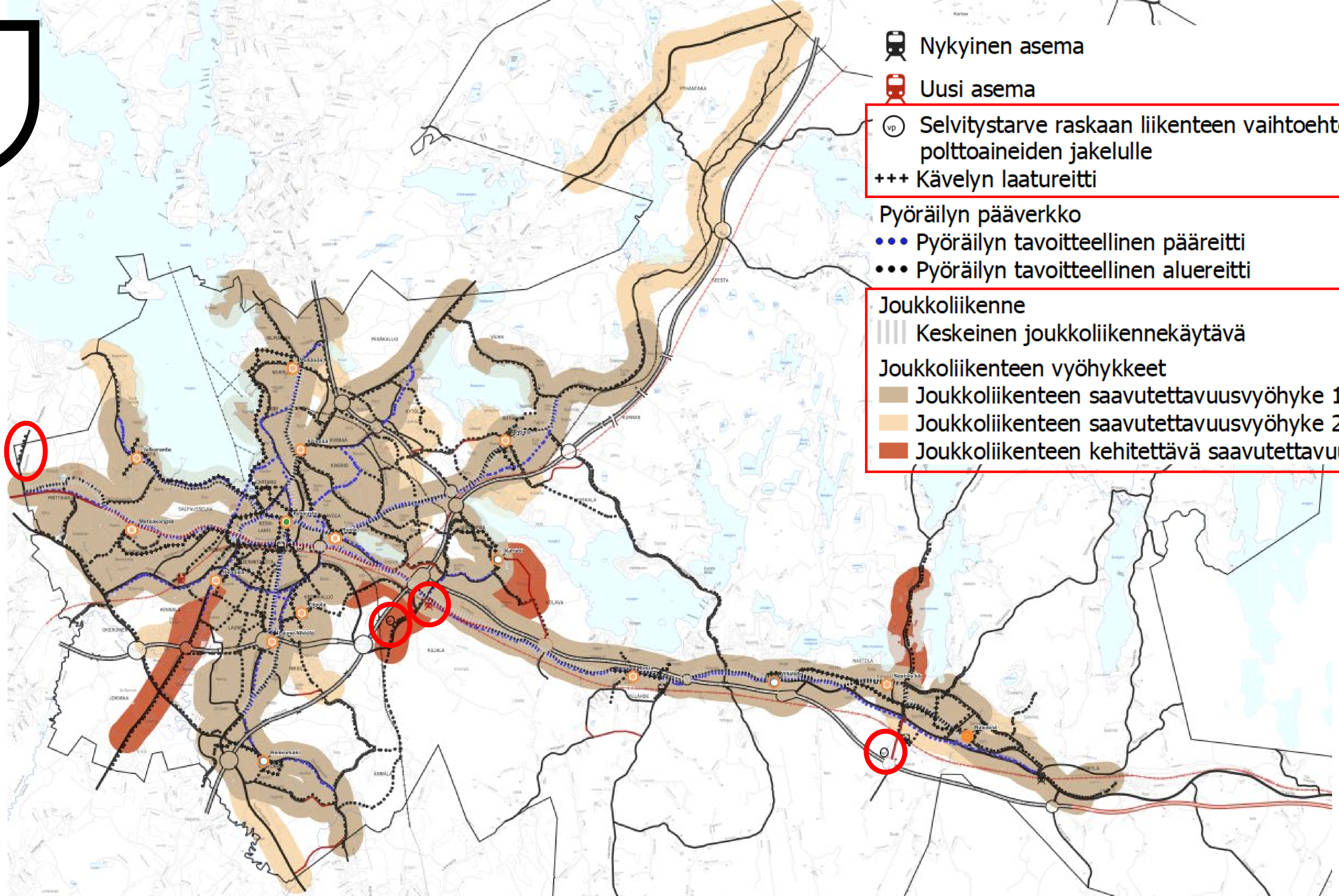
|||| Keskeinen joukkoliikennekäytävä

Joukkoliikenteen vyöhykkeet

■ Joukkoliikenteen saavutettavuusvyöhyke 1

■ Joukkoliikenteen saavutettavuusvyöhyke 2

■ Joukkoliikenteen kehitettävä saavutettavuusvyöhyke

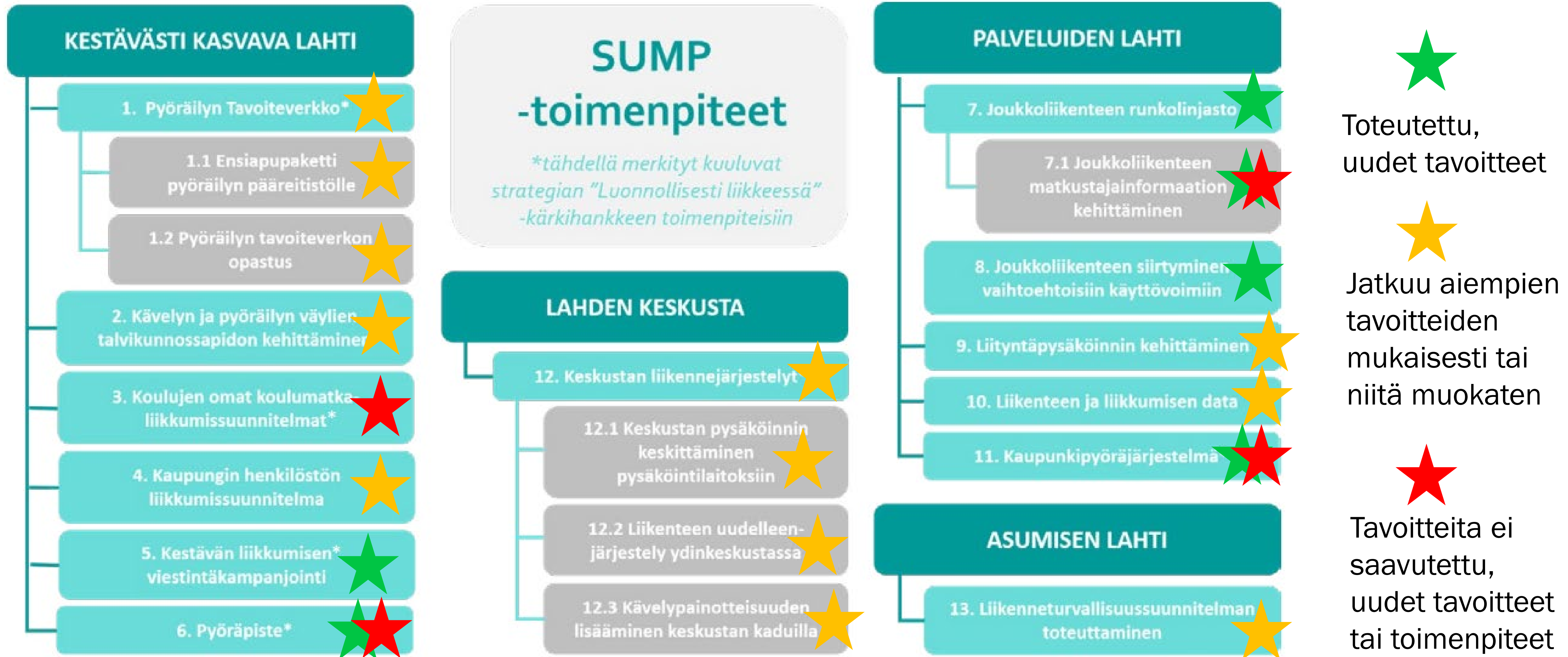
Mitä mieltä olet kaavakartan uusista sisällöistä?

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma 2021-2025 (Sustainable Urban Mobility Plan = SUMP)

- Sustainable Urban Mobility Plan on Euroopan komission ohjeistukseen perustuva toimenpideohjelma, jonka avulla kaupunki ohjaa ja kannustaa siirtymään kohti kestävämpiä liikkumismuotoja
- Lahdessa laadittiin ensimmäinen SUMP vuosille 2017-2020
- Ohjelman päivityksessä tehdään vanhojen teemojen päivitystä ja nostetaan uusia teemoja ohjelmaan

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma 2017-2020

Kestävästi elinvoimainen

Koululaisten kestävän
liikkumisen edistäminen

Kestävän
työmatkaliikkumisen
edistäminen (aiemmin
kaupungintyöntekijöiden
työmatkaliikkuminen)

Keskustavisio ja
liikennestrategia

Liikenneturvallisuus

Citylogistiikka (kaupungin
sisäisen jakeluliikenteen
kehittäminen)

Kestävästi hyvinvoiva

Pyöräilyn tavoiteverkko
(Toteuttaminen, kunnossapito,
palvelut)

Kestävän liikkumisen viestintä

Kaupunkipyöräjärjestelmä

Viihtyisä ja esteetön kävelyn ja
pyöräilyn ympäristö (mm.
kävelyn laatureitit, keskustan
esteettömyyskartoitus)

Palveluverkkosuunnittelun ja
liikennesuunnittelun
yhteistyön kehittäminen
(kouluverkko, palvelut ja
kestävän ja turvallisen
liikkumisen yhteydet)

Kestävästi uudistuva

Joukkoliikenteen kehittäminen
(runkolinjasto, käyttövoima,
lipputuotteet yms.)

Liityntäpysäköinnin
kehittäminen (autot ja
polkupyörät)

Liikenteen ja liikkumisen data

Sähköisen liikenteen
edistäminen (hlöautot,
pyörät, raskas liikenne)

Kestävästi elinvoimainen

Citylogistiikka

- Jakeluliikenteen kehittäminen kestävien liikkumismuotojen edistämiseksi (esim. raskaan liikenteen vähentäminen ydinkeskustassa)
- Keskustavisio 2040
- Viimeinen kilometri Lahti (Viki Lahti- hanke) LAB

Kestävästi hyvinvoiva

Viihtyisä ja esteetön kävelyn ja pyöräilyn ympäristö

- Kävelyn laatureitit
- Vihreä ja viihtyisä katutila
- Esteettömyyden parantaminen
- Keskustan esteettömyyskarttoitus
- Luontokohteiden esteettömyys
- Luontoaskel terveyteen -hanke

Kestävästi hyvinvoiva

Palveluverkon, kestävän liikkumisen ja liikennesuunnittelun yhteistyön kehittäminen

- Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen
- Kaupungin toimitilojen pyöräpysäköinnin edistäminen
- Toimitilojen saavutettavuus ja esteettömyys yleisellä alueella toimitilojen ympärillä
- (Ulko)liikuntapaikkaverkostotyö

Kestävästi uudistuva

Sähköisen liikenteen edistäminen

- Latausinfra
- Yhteiskäyttöautot
- Joukkoliikenteen käyttövoima
- Sähköisen liikenteen klusteri Lahti GEM
- Sähköisen liikenteen palvelut

***Mitä ajatuksia ohjelman
uudet teemat herättävät?***

Lämmiin kiitos

Johanna Sääksniemi

+358 50 518 4445

johanna.saaksniemi@lahti.fi

Sanna Suokas

+358 44 769 8640

sanna.suokas@lahti.fi

Jaana Martikainen

+358 50 398 5430

jaana.martikainen@lahti.fi

Maria Silvast

+358 44 416 3044

maria.silvast@lahti.fi

Satu Virtanen

+358 44 482 6842

satu.virtanen@lahti.fi